nepnieuws

Mediawijs
LESINSTRUCTIE DIGIBORDLES

TOELICHTING

Competentie:
- Informatie vinden en verwerken

Doel:
- De leerlingen weten waar ze op kunnen letten om echt nieuws van nepnieuws te onderscheiden.

Controle van begrip vragen (Cvb-vragen)
Aan de hand van deze vragen wordt tijdens het lesgeven voortdurend gecontroleerd of de leerlingen de leerstof begrijpen. Bij het controleren van begrip is het belangrijk dat de vraag aan de hele klas gesteld wordt, er even wordt gewacht alvorens een leerling de beurt krijgt en er een willekeurige beurt gegeven wordt (denk aan een beurtenbakje). Ongeveer 80% van de leerlingen moet antwoord kunnen geven op de cvb-vraag. Wanneer dit niet het geval is, dient de instructie herhaald te worden.

MATERIALEN

- Digibordles
- Computer/Tablet/Telefoon
- Verwerkingsopdrachten, 2 opties:
  - Werkblad printen
  - Digitale verwerking

TIJDSINDICATIE

De les mediawijsheid duurt ongeveer 50 minuten.

Start de digibordles mediawijsheid en ga stap voor stap door de les met uw leerlingen. Hieronder staan de verschillende fases van de lesinstructie kort uitgewerkt.

Activeren voorkennis	Allereerst halen uw leerlingen kort hun voorkennis op. ***Bespreek met je schoudermaatje:*** ***Wat weet jij al over nepnieuws?*** ***Wat zou je graag willen weten over nepnieuws?***
Lesdoel	Benoem het lesdoel: ***Vandaag werken we aan het volgende lesdoel:*** ***Ik weet waar ik op kan letten om nepnieuws van echt nieuws te kunnen onderscheiden.***
Begeleide inoefening	Bekijk het filmpje op slide 5. ***We gaan vandaag nepnieuws van echt nieuws onderscheiden. Mensen hebben verschillende redenen om nepnieuws te verspreiden. Denk bijvoorbeeld aan politieke redenen. Kan iemand hiervan een voorbeeld bedenken? (…)*** Vul het antwoord van uw leerlingen eventueel aan: bijvoorbeeld het verspreiden van nepnieuws over een politieke leider. Denk daarbij aan het verspreiden van verzinsels om zo deze politieke leider in een slecht daglicht te zetten. ***Ook wordt nepnieuws verspreid om ontregeling te veroorzaken of om zelf geld te verdienen.*** ***Om het nepnieuws van echt nieuws te kunnen onderscheiden worden er vijf tips gegeven (slide 6).*** ***Kijk maar mee (…).***
Ik (Ik.)	***Nu gaan we met deze tips oefenen. Ik zal het eerst een keer voordoen, daarna gaan jullie zelf aan de slag.*** U bekijkt het mailtje op slide 7. Doe hardop denkend voor hoe u bepaalt of dit nepnieuws is of niet. ***Ik zie dat dit een mailtje is van de Rabobank over het verlengen van mijn pinpas. Allereerst lees ik verder dan de titel. Ik lees even het hele mailtje. Vervolgens check ik de auteur, bron en datum. Ik zie dat de afzender een raar mailadres heeft, ik kan niet echt een bron vinden en de tijd van versturen (3:08) vind ik ook vreemd. Daarna check ik waar het artikel vandaan komt. Er staat dat het van de Rabobank is, maar als ik naar het mailadres kijk betwijfel ik dat. Vervolgens kijk ik naar de signalen. Ik zie geen spelfouten, veel hoofdletters of uitroeptekens. Wel vind ik het een beetje gek dat ik hier een mailtje over krijg. Ik had dit bericht namelijk eerder in een brief verwacht. Als ik dan ook nog kijk dat ik op een link moet klikken, ben ik er vrij zeker van dat dit geen echt bericht is.***

Wij (Ik. + lln.)	De leerlingen bekijken nu samen het bericht op slide 8. ***We gaan nu samen dit nieuwsbericht checken. Als ik kijk naar de website, zie ik daar niets geks. Deze website lijkt te kloppen. Wat zien jullie verder? Denken jullie dat het nepnieuws is? (…)*** ***Heel goed, ik denk ook dat dit nepnieuws is. De bron bestaat, de datum is reëel, maar dit nieuws is op geen enkele andere betrouwbare nieuwsbron te vinden.***
Jullie (lln.)	De leerlingen bekijken nu samen het bericht op hun werkblad. ***Bekijk met z'n tweeën het artikel op jullie werkblad. Denken jullie dat het nepnieuws is? Vul het schema onder het artikel met z'n tweeën in. (…)***
Jij (leerling)	Aan de hand van de lesbrief schrijven ze tot slot zelf een nepnieuwsbericht. Tot slot schrijf je zelf een nepnieuwsbericht op je werkblad. Tip: denk aan de informatie uit de tekst en het filmpje.
Zelfstandige verwerking	Uw leerlingen schrijven zelf een nepnieuwsbericht.
Lesafsluiting	Vraag uw leerlingen of zij het lesdoel hebben behaald (slide 11). Bespreek de reflectievragen (slide 12) en kijk tot slot het filmpje (slide 13).